

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO, GOZDARSTVO IN PREHRANO

Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana

T: 01 478 9000
E: gp.mkgp@gov.si
www.mkgp.gov.si

Datum: 21. 10. 2025

Osnutek opredelitve Republike Slovenije do zakonodajnega akta Evropske unije – javno posvetovanje

Naslov akt EU:

Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council establishing the conditions for the implementation of the Union support to the Common Fisheries Policy, to the European Ocean Pact and of the Union's maritime and aquaculture policy as part of the National and Regional Partnership Fund set out in Regulation (EU) [NRP Fund] for the period from 2028 to 2034

Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o določitvi pogojev za izvajanje podpore Unije v okviru skupne ribiške politike, Evropskega pakta za oceane ter pomorske in akvakulturne politike Unije kot dela Sklada za nacionalno in regionalno partnerstvo, določenega v Uredbi (EU) [NRP Fund], za obdobje 2028–2034

https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/ALL/?uri=CONSIL:ST_11757_2025_COR_2

Opredelitev:

Republika Slovenija pozdravlja namen in cilje Predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o določitvi pogojev za izvajanje podpore Unije za skupno ribiško politiko, evropski pakt za oceane ter pomorsko politiko in politiko Unije na področju akvakulture v okviru sklada za nacionalna in regionalna partnerstva iz Uredbe (EU) [o skladu za NRP] za obdobje od 2028 do 2034, zlasti v luči prizadevanj za krepitev konkurenčnosti evropskega ribištva in akvakulture.

V razpravah bo Republika Slovenija zagovarjala usmeritve, ki spodbujajo oblikovanje rešitev za trajnostni in dolgoročni razvoj slovenskega ribištva in akvakulture. Pri tem posebej poudarja pomen ustreznega upoštevanja raznolikosti okoljskih ter socialno-ekonomskih razmer v Evropski uniji. Za Slovenijo je ključnega pomena oblikovanje pravične, trajnostne in konkurenčne skupne ribiške politike, ki državam članicam omogoča potrebno prožnost pri prilagajanju nacionalnim posebnostim, hkrati pa ustrezno naslavlja potrebe slovenskega ribištva, malega priobalnega ribolova, akvakulture, obalnih skupnosti ter manjših ribiških sektorjev.

Republika Slovenija bo tekom obravnave podprla rešitve, ki bodo omogočile ohranitev in nadaljnji trajnostni razvoj slovenskega ribištva, akvakulture, predelovalne industrije ribiških proizvodov in obalnih skupnosti. Prav tako bo zagovarjala ukrepe, ki prispevajo k ohranjanju morskega okolja, k celostni pomorski politiki ter k trajnostnemu upravljanju ribolovnih staležev v skladu s cilji skupne ribiške politike.

Republika Slovenija bo pri tem pozorna tudi na informacije o možnostih podpore za prenovu ribiške flote z vidika trajnosti in manjšega vpliva na okolje, vključno z nabavo novih plovil ter zamenjavo motorjev, ob upoštevanju določb predloga uredbe in pravil Svetovne trgovinske organizacije. Prav tako bo izpostavila pomen zadostne dodelitve sredstev za izvajanje vseh nalog, predvidenih v prihodnjem skladu v okviru skupne ribiške politike.

Obrazložitev predloga akta (rešitve, predlogi, novosti...itd.) in obrazložitev stališča:

Evropska komisija je 16. julija 2025 predstavila zakonodajni paket za prihodnji večletni finančni okvir 2028–2034. Paket vključuje predloge uredb za ustanovitev Sklada za ekonomsko, socialno in teritorialno kohezijo, kmetijstvo, ribištvo, pomorstvo, blaginjo in varnost, ki naj bi *združil dosedanjih 14 skladov EU (1)*, vključno s sedanjim Evropskim skladom za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo. Posebna uredba določa pogoje za izvajanje podpore skupni ribiški politiki, Evropskemu paktu za oceane ter pomorski in akvakulturni politiki Unije.

Namen novega pristopa k financiranju je podpora trajnostnemu in odpornemu ribištvu, akvakulturi, modremu gospodarstvu ter malemu obalnemu ribolovu, vključno z generacijsko prenovno, energetskim prehodom, predelavo in trženjem proizvodov ter usposabljanjem za dejavnosti modrega gospodarstva. Sklad prispeva tudi k mednarodnemu upravljanju in spremljanju oceanov ter k zaščiti in trajnostnemu upravljanju morij in oceanov.

Podpora bo izvajana preko nacionalnega in regionalnega partnerskega načrta (NRP), ki bo temeljil na dosedanjih politikah Evropskega sklada za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo ter prispeval k doseganju ciljev trajnostnega razvoja OZN, zlasti cilja št. 14.

Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o določitvi pogojev za izvajanje podpore Unije za skupno ribiško politiko, evropski pakt za oceane ter pomorsko politiko in politiko Unije na področju akvakulture v okviru sklada za nacionalna in regionalna partnerstva iz Uredbe (EU) [o skladu za NRP] za obdobje 2028–2034 določa pravila izvajanja, stopnje sofinanciranja (vključno z možnostjo 100 % za mali priobalni ribolov) **(2)** in omejitve skladno s sporazumom WTO o ribiških subvencijah ter cilji skupne ribiške politike. Pri tem skupna ribiška politika, pakt za oceane, pomorska politika in akvakultura ohranjajo neodvisno pravno podlago.

Komisija s predlogom poudarja pomen jasnega razumevanja posebnosti ribiškega sektorja, ki temelji na treh načelih: usklajevanje politik, zmanjšanje razdrobljenosti ter doseganje jasnejših koristi za upravičence. Nacionalni, regionalni in partnerski načrti bodo morali vključevati nacionalna, sektorska in regionalna poglavja, v katerih bo opredeljeno, kako bodo države prispevale k ciljem trajnosti, konkurenčnosti in odpornosti ribištva in akvakulture, podpora malim obalnim flotam, izvajanju skupne ribiške politike in Evropskega pakta za oceane. Načrte bo ocenjevala, odobravalala in spremljala Komisija (od tega je 2 milijardi EUR namenjenih neposredno ribištvu in pomorskim dejavnostim). Poleg tega je 72 milijard EUR namenjenih ukrepom na ravni Unije, vključno z opazovanjem oceanov, strategijami za morske bazene in mednarodnim upravljanjem oceanov.

Skupna finančna sredstva za obdobje 2028–2034 znašajo 865 milijard EUR, od tega je 783 milijard EUR namenjenih nacionalnim in regionalnim programom. Najmanj 296 milijard EUR je namenjenih podpori kmetijstvu, ribištvu, ribogojstvu in pomorstvu. Predlog določa, da se za ribiško in pomorsko politiko rezervira najmanj 2 milijardi EUR, s čimer se zagotovi izvajanje skupne ribiške politike ter nadomestila v primeru kriz. Države članice pa lahko namenijo dodatna sredstva za obnovo in ohranjanje vodnih virov, energetsko tranzicijo, inovacije ter organizacije proizvajalcev. Posebno poglavje (člen 76 predloga uredbe) predvideva tudi sredstva za krepitev lokalnih skupnosti (CLLD – lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost). Posebnih omejitev glede področij dodeljevanja sredstev sicer ni, vendar morajo biti naložbe skladne z načeli skupne ribiške politike in obveznostmi v okviru WTO.

Kar zadeva upravljanje, bo novi sklad deloval na podlagi enotnega sklopa pravil z določenimi sektorskimi posebnostmi. Ključni pogoji na področju ribištva, akvakulture in pomorske politike vključujejo skladnost s skupno ribiško politiko in pravili WTO, izključitev upravičencev, ki so v zadnjih petih letih zagrešili hude kršitve skupne ribiške politike, prepoved podpore plovilom pod ohranjanje zastavo tretjih držav, prepoved podpore za prenose podjetij ter za globokomorsko rudarjenje. Uporabljalo se bo načelo »ne povzročaj znatne škode«, pri čemer se podpora preusmerja iz sistema, ki temelji na stroških, na sistem, ki temelji na uspešnosti. Države članice

bodo imele prožnost pri oblikovanju ukrepov, prilagojenih nacionalnim prednostnim nalogam, ob upoštevanju okoljskih ciljev in politik EU.

Predlog uredbe omogoča tudi uporabo sredstev za posodobitev ribiških flot ali menjavo motorjev ribiških plovil, ob upoštevanju načel skupne ribiške politike ter predvsem sporazuma WTO o ribiških subvencijah, z namenom večje trajnosti in zmanjšanja vpliva na okolje.

Z vidika vsebine je predlog jedrnat, saj bodo pravila načrtovanja in izvajanja določena v nacionalnih in regionalnih programih, medtem ko politika ohranja neodvisno pravno podlago z dodatnimi pravili in pogoji. Načelo »ne povzročaj znatne škode«, določeno v predlogu uredbe o smotrnosti, se uporablja za celoten proračun EU. Komisija napoveduje pripravo sektorskih smernic, ki bodo zagotovile, da se ne bodo podpirale dejavnosti, ki bi lahko povzročile znatno okoljsko škodo.

Namen financiranja

Člena 1 in 2 določata, da bo sklad za nacionalne in regionalne programe (sklad NRP) prispeval k Evropskemu paktu za oceane ter k uresničevanju okoljskih, gospodarskih, socialnih in zaposlitvenih ciljev skupne ribiške politike.

Člen 3 zahteva, da države članice upoštevajo potrebe ribištva, akvakulture, obalnih skupnosti in malega priobalnega ribolova. Intenzivnost pomoči določijo države članice, pri čemer se lahko za mali priobalni ribolov poveča na 100 %. **(2)** Člen zahteva tudi, da države ocenijo in zagotovijo dopustnost operacij (sedanji člen 11 uredbe o ESPRA).

Opredelitev: Slovenija pozdravlja podlago za financiranje ukrepov skupne ribiške politike v prihodnjem obdobju, pri čemer poudarja, da mora biti za ta namen zagotovljenih dovolj sredstev. Poleg podpore skupni ribiški politiki in celostni pomorski politiki bodo sredstva namenjena tudi izvajanju Pakta za oceane ter določb Uredbe o obnovi narave, ki se nanašajo na ohranjanje morskih ekosistemov. Slovenija pozdravlja tudi možnost 100-odstotne intenzivnosti pomoči za mali priobalni ribolov. **(3)(4)(5)(6)(7)**

Pravila za dodelitev podpore

Člen 4 določa pogoje za upravičenost do podpore. Države članice morajo zagotoviti skladnost s sporazumom WTO o ribiških subvencijah in cilji skupne ribiške politike. Upravičenci morajo ravnati v skladu s skupno ribiško politiko in v zadnjih petih letih ne smejo zgrešiti hudih kršitev. Izključena je podpora za prenos ali zamenjavo zastave plovil v tretje države, prenos lastništva podjetja ter globokomorsko rudarjenje.

Opredelitev: Slovenija pozdravlja možnost, da države članice same opredelijo ukrepe oziroma aktivnosti **(8)**, ki bodo predmet financiranja, skladno z načeli, določenimi v Uredbi o skladu za NRP, vključno z možnostjo posodobitve ribiških flot, ob upoštevanju načel skupne ribiške politike ter sporazuma Svetovne trgovinske organizacije (ang. World Trade Organisation – WTO) o ribiških subvencijah.

Komentar KGZS / JSKS

- (1) KGZS predlaga in zagovarja, da skladi tudi v prihodnji finančni perspektivi ostanejo ločeni in ne, kot je predlog, da se dosedanjih 14 skladov EU poveže v skupni sklad, saj bo le tako mogoče zagotoviti zadosti sredstev za delovanje posameznega sklada in izvajanje ukrepov znotraj le tega.
- (2) KGZS predlaga in zagovarja, da se intenzivnost pomoči poveča na 100 % tudi pri ukrepih s področja trajnostne akvakulture in ne samo za mali priobalni ribolov, kot je navedeno v predlogu.

- (3) KGZS predlaga in zagovarja, da se poveča intenzivnost pomoči (višji % sofinanciranja investicije) za inovativne in trajnostne rešitve v akvakulturi (zaprti sistemi RAS, več trofični sistemi in podobno), saj so tovrstni sistemi bistveno dražji, kot klasične pretočne ribogojnice.
- (4) KGZS predlaga in zagovarja, da se uvede ukrepe in finančno pomoč za ohranjanje vodnih organizmov v morju na enak način, kot se izvaja repopulacija odprtih celinskih voda, torej finančna pomoč za naseljevanje vodnih organizmov v morje, s čimer se ohranja biotska pestrost morja
- (5) KGZS predlaga in zagovarja, da se po vzoru drugih držav, članic EU uvede neposredna plačila v akvakulturi na enoto proizvoda oziroma enoto površine, saj bodo tovrstna plačila spodbujala izvajanje dejavnosti akvakulture ter krepila konkurenčnost same dejavnosti.
- (6) KGZS predlaga in zagovarja, da bi ukrepi v prihodnji finančni perspektivi omogočali prefinanciranje naložb, vsi dosedanji ukrepi namreč zahtevajo od vlagateljev zaprto finančno konstrukcijo ter poplačilo investicije, šele potem so upravičeni do finančnih spodbud, kar pa zaradi specifik same dejavnosti akvakulture marsikaterega vlagatelja odvrne od nameravane investicije.
- (7) KGZS predlaga in zagovarja, da se uvede ukrep plačila ekosistemskih uslug (školjke filtrirajo morsko vodo in vežejo ogljik, ciprinidni ribniki nudijo zatočišče in hrano številnim pticam in drugim zaščitenim živalskim vrstam).
- (8) KGZS predlaga in zagovarja, da tako finančni ukrepi, kot tudi standardi za izvajanje le teh ostanejo enaki, kot v drugih državah članicah EU in ne, kot je predlog, da države same opredelijo ukrepe oziroma aktivnosti, ki bodo predmet financiranja.